

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA JĘZYK POLSKI

Przedmiotowy System Oceniania został opracowany na podstawie następujących dokumentów:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych. (Dz.U. 2019 poz. 373)
- Statutu Społecznej Szkoły Podstawowej nr 2 w Białymstoku
- **Programu nauczania języka polskiego: J. Piasta-Siechowicz, A. Łuczak, A. Murdzek, E. Prylińska "Między nami".** Program nauczania języka polskiego w szkole podstawowej w klasach IV-VIII
- Podstawy programowej z języka polskiego.

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego

1. Celem oceniania jest:
 - a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i o postępach w tym zakresie,
 - b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju,
 - c) motywowanie ucznia do dalszej pracy,
 - d) dostarczanie rodzicom (opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia,
 - e) umożliwianie nauczycielom doskonalenia metod pracy dydaktyczno-wychowawczej,
 - f) stwierdzenie, w jakim stopniu osiągnięcia ucznia, klasy i nauczyciela odpowiadają założonym celom dydaktycznym.
2. Wymagania edukacyjne z języka polskiego.
 - a) Ucznia obowiązuje:
 - opanowanie wiadomości i umiejętności wskazanych w podstawie programowej z języka polskiego dla uczniów szkoły podstawowej,
 - znajomość zagadnień historycznoliterackich oraz problemów związanych z omawianymi tekstami literackimi; mogą być one opanowane przez ucznia na różnym poziomie odpowiadającym określonej ocenie,
 - znajomość pojęć z zakresu teorii literatury, kultury i sztuki pomocnych przy interpretacji tekstów literackich, wskazanych w opisie wymagań.
 - znajomość zagadnień z gramatyki języka polskiego,
 - szczegółowe wymagania na poszczególne oceny zostały dołączone do planów wynikowych dla poszczególnych klas danego poziomu nauczania.
 - b) W stosunku do ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi obniża się wymagania w następujący sposób:
 - uczniowie mający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej zawierającą informację o dysgrafii, dysortografii lub dysleksji w dyktandzie mogą popełnić 2 razy więcej błędów niż uczeń bez dysfunkcji; ocena za dyktando w tym przypadku pełni tylko funkcję informacyjną, nie jest brana pod uwagę przy wystawianiu oceny śródrocznej / końcoworocznej,
 - przy ocenie wypowiedzi pisemnych ww. uczniów nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim wartość merytoryczną wypowiedzi oraz jej warstwę językową,
 - przy ocenie wypowiedzi pisemnych uczniów posiadających opinię poradni o dysgrafii nie bierze się pod uwagę czytelności i estetyki pisma.
3. Narzędzia oceniania i gromadzenia informacji o postępach edukacyjnych uczniów:
 - Przy ocenie testów różnicujących, sprawdzianów i kartkówek przyjmuje się następującą skalę procentową zgodną z WSO:
 - od 96 % (włącznie) do 100% - celujący "6",
 - od 90% (włącznie) do 96% - bardzo dobry "5",
 - od 75 % (włącznie) do 90% - dobry "4"
 - od 50% (włącznie) do 75% - dostateczny "3"
 - od 33% (włącznie) do 50% - dopuszczający "2"
 - od 0% do 33% - niedostateczny "1"

Kryteria oceny dyktand:

celujący – 0 bł. ort. i int.

bardzo dobry – 1 bł. ort. pierwszorzędny, 1 bł. ortograficzny drugorzędny lub 1-3 bł. int.,

dobry – 2 bł. ort. pierwszorzędne,

dostateczny – 3-4 bł. ort. pierwszorzędne,

dopuszczający – 5-6 bł. ort. pierwszorzędnych,

niedostateczny – 7 i więcej bł. ort. pierwszorzędnych

1 błąd ortograficzny pierwszorzędny = 2 błędy ortograficzne drugorzędne

1 błąd ortograficzny pierwszorzędny = 4 błędy interpunkcyjne

Za błąd pierwszorzędny w dyktandzie uważa się błąd ortograficzny dotyczący zasady ortograficznej, której znajomość i umiejętność stosowania jest sprawdzana w trakcie pracy pisemnej.

Dopuszcza się stosowanie znaków „+“ i „-” przy ocenie oraz np - nieprzygotowany, nb – nieobecny.

- Zasady oceniania pracy grupowej nauczyciel określa przed wykonaniem zadania. Ocenę może otrzymać osoba referująca efekty działań grupy (wybrana przez jej członków lub wskazana przez nauczyciela) bądź cała grupa.
4. Rodzaje aktywności ucznia podlegające ocenianiu.
- Przedmiotem oceniania są wiadomości i umiejętności ucznia na lekcjach języka polskiego, a zwłaszcza:
- pisemne, sprawdzające prace klasowe w różnej formie (np. testu, wypracowania, testy czytania ze zrozumieniem)
 - odpowiedzi ustne ucznia,
 - udział w dyskusji (waga argumentów, etyka i kultura wypowiedzi, dokumentowanie tez),
 - praca ucznia na lekcji,
 - praca w grupie,
 - wykonywanie zadań domowych,
 - prezentacje w klasie (przygotowane samodzielnie i wygłoszone referaty, recytacje, prezentowanie efektów własnych działań twórczych),
 - wykonywanie samodzielnie dodatkowych zadań.
5. Sposoby sprawdzania postępów ucznia:
- W celu ocenienia postępów w nauce ucznia stosuje się następujące sposoby sprawdzania wiadomości i umiejętności:
- a) prace klasowe (co najmniej 2 w semestrze spośród niżej wymienionych):
- wypracowania będące dłuższą, samodzielną wypowiedzią o różnym charakterze, np. opowiadanie, charakterystyka, opis, list, sprawozdanie i inne określone w podstawie programowej
 - sprawdzian wiadomości dotyczący treści i problematyki omówionych tekstów literackich, problematyki poruszanej w trakcie omawiania określonego bloku tematycznego,
 - test sprawdzający umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich, publicystycznych i użytkowych,
 - sprawdzian wiedzy o języku,
- b) dyktando,

- c) pisemne prace domowe,
- d) wypowiedzi ustne na zadany temat dotyczące omawianych tekstów literackich, zjawisk kulturowych,
- e) kartkówki sprawdzające wiadomości z trzech ostatnich lekcji lub znajomości treści lektury,
- f) inne sposoby, np.:
 - prace stylistyczne, notatki,
 - referaty,
 - prezentacja wyszukanych i opracowanych materiałów źródłowych,
 - głos w dyskusji,
 - recytacja utworów literackich,
 - aktywny udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu imprez szkolnych, np. akademii, przedstawień teatralnych, montażu słowno-muzycznych
 - udział w konkursach polonistycznych; za zajęcie czołowych miejsc, zdobycie wyróżnienia uczeń otrzymuje ocenę celującą cząstkową, za zdobycie tytułu laureata w Wojewódzkim Konkursie Języka Polskiego ocenę celującą roczną.

6. Zasady oceniania uczniów:

- a) Ocenę klasyfikacyjną (śródroczną i roczną) ustala się, biorąc pod uwagę wszystkie oceny bieżące, które grupowane są na dwie kategorie. Oceny I kategorii (ze sprawdzianów wiedzy, t. j. prac klasowych, kartkówek, odpowiedzi ustnych) mają przewagę nad ocenami II kategorii (z prac domowych oraz aktywności, t. j. aktywnego udziału w lekcji, umiejętności współpracy w grupie, samodzielnej pracy na lekcji, pozalekcyjnej działalności ucznia). Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych nie jest wystawiana na podstawie średniej arytmetycznej ocen bieżących.
- b) Na ocenę klasyfikacyjną mają również wpływ: wkład pracy, zaangażowanie, systematyczność i wykorzystanie indywidualnych możliwości intelektualnych ucznia.
- c) Podstawą do klasyfikacji śródrocznej i rocznej jest uzyskanie co najmniej sześciu ocen cząstkowych z różnych rodzajów aktywności.
- d) Uczeń ma prawo do poprawienia niezadowolającej go oceny z pracy klasowej (nie dotyczy to oceny ze stylistycznej pracy klasowej). Aby poprawić ocenę, musi w ciągu dwóch tygodni ponownie napisać sprawdzian. Wynik sprawdzianu jest ostateczny. Po napisaniu przez ucznia sprawdzianu poprawiającego nauczyciel wpisuje do dziennika wynik uzyskany z pracy poprawianej obok oceny z pierwotnego terminu, pod warunkiem że ocena jest wyższa od uzyskanej pierwotnie.
- e) Uczeń, który nie był obecny na sprawdzianie, a jego nieobecność jest usprawiedliwiona, ma obowiązek napisać sprawdzian w terminie nieprzekraczającym 2 tygodni od momentu powrotu do szkoły. Uczeń pisze sprawdzian na zajęciach pozalekcyjnych. Nieprzystąpienie do sprawdzianu skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.
- f) O czasie, zakresie i formie prac klasowych uczniowie są powiadamiani przez nauczyciela najpóźniej na tydzień przed planowaną pracą, o sprawdzianach dyrektorskich dwa tygodnie wcześniej, kartkówki z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiadane.
- g) Nauczyciel powinien oddać uczniowi sprawdzone prace, omówić je w ciągu tygodnia od napisania. Nauczyciel przedstawia każdą pracę uczniowi i na życzenie także jego rodzicom.
- h) Uczniowie we wrześniu są informowani o wymaganiach na poszczególne oceny oraz zapoznają się z przedmiotowym systemem oceniania.

- i) Oceny cząstkowe są jawne i uczeń jest informowany o nich w formie słownej. Na prośbę ucznia nauczyciel uzasadnia ocenę.
 - j) Uczeń otrzymuje ustną informację o proponowanej ocenie semestralnej lub rocznej na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Nauczycieli, a pisemnie o przewidywanej ocenie dopuszczającej lub niedostatecznej są informowani również jego rodzice na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Nauczycieli.
 - k) Uczeń ma prawo dwa razy w ciągu semestru zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy to zapowiedzianych prac klasowych i sprawdzianów ze znajomości treści lektury, której termin omawiania był ustalony wcześniej, a także wypracowań domowych, na których napisanie nauczyciel pozostawił uczniowi tydzień). Jeżeli uczeń nie oddaje wypracowania w terminie, nie ma zeszytu, nie odrobił pracy domowej, nie przygotował się do odpowiedzi otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieprzygotowanie uczeń zgłasza na początku lekcji, po sprawdzeniu obecności.
 - l) Jeżeli uczeń nie odrobił pracy domowej lub nie przygotował się do lekcji i wykorzystał już możliwość zgłoszenia nieprzygotowania, otrzymuje minus „-”. Zebranie trzech minusów powoduje uzyskanie oceny niedostatecznej.
 - m) Jeżeli uczeń nie jest przygotowany do lekcji i nie zgłosił tego nauczycielowi na początku lekcji, a zostało to ujawnione przez nauczyciela, wówczas uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - n) Za aktywną pracę na lekcji uczeń może otrzymać plus „+”. Uzyskanie pięciu plusów powoduje otrzymanie oceny bardzo dobrej. Uczeń ma możliwość uzyskania oceny celującej, jeżeli zbierze pięć plusów, a jego wypowiedzi charakteryzują się bogactwem słownictwa, poprawnością językową oraz są logicznymi, oryginalnymi i rzeczowymi wnioskami.
 - o) W sytuacji dłuższej nieobecności na zajęciach uczeń zobowiązany jest do uzupełnienia wiadomości i zeszytu oraz ustalenia z nauczycielem terminu pisania zaległych prac klasowych (najpóźniej w ciągu dwóch tygodni od ustania nieobecności). Jeżeli uczeń nie przystąpi do sprawdzianu otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - p) Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz przynoszenia na lekcje podręcznika i zeszytów ćwiczeń. Brak podręcznika, zeszytu lub zeszytu ćwiczeń jest równoznaczny z nieprzygotowaniem do zajęć (jeżeli uczeń może jeszcze skorzystać z tej możliwości), w przeciwnym razie otrzymuje ocenę niedostateczną.
 - q) Omówienie lektury jest poprzedzone kartkówką z jej treści. W przypadku uzyskania niezadowolającej oceny uczeń ma prawo taką kartkówkę poprawić, jednak na ocenę nie wyższą niż bardzo dobra.
 - r) W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej śródrocznej uczeń zobowiązany jest do zaliczenia materiału z pierwszego semestru, co jest jednym z warunków otrzymania pozytywnej oceny rocznej. Termin poprawy uczeń ustala z nauczycielem (najpóźniej do końca kwietnia).
7. Ewaluacja przedmiotowego systemu oceniania jest dokonywana po każdej klasyfikacji rocznej.

Magdalena Bajko
Małgorzata Ignatowicz
Barbara Zajkowska